

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Matteüs 5, 4
Ochtenddienst / middagdienst

Broeders en zusters,

- 1 **Votum**
- 2 **Zegengroet**
- 3 **Zingen : Gezang 145 : 1 - 4**
- 4 **Lezing van de wet**
- 5 **Zingen : Psalm 130 : 1 en 2**
- 6 **Gebed voor vergeving van de zonden en vernieuwing door de Heilige Geest**
- 7 **Schriftlezing : Klaagliederen 3 : 22 - 39**
- 8 **Zingen : Psalm 76 : 1 en 2**
- 9 **Tekst : Matteüs 5 : 4**
- 10 **Prediking**
- 11 **Zingen : Psalm 103 : 4 en 5**
- 12 **Dankzegging en voorbede**
- 13 **Dienst van de offergaven**
- 14 **Slotzang : Gezang 29 : 1, 3 en 4**
- 15 **Zegen**

Middagdienst

- 1 **Votum**
- 2 **Zegengroet**
- 3 **Zingen : Gezang 145 : 1 - 4**
- 4 **Gebed om zegen over de opening van Gods Woord**
- 5 **Schriftlezing : Klaagliederen 3 : 22 - 39**
- 6 **Zingen : Psalm 76 : 1 en 2**
- 7 **Tekst : Matteüs 5 : 4**
- 8 **Prediking**
- 9 **Zingen : Psalm 103 : 4 en 5**

- 10 **Geloofsbelijdenis door het zingen van Gezang 179a (geen beurtzang)**
- 11 **Dankzegging en voorbede**
- 12 **Dienst van de offergaven**
- 13 **Slotzang : Gezang 29 : 1, 3 en 4**
- 14 **Zegen**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein, ‘Hé, heb je nog wat leuks gedaan in het weekend?’ ‘Hé, hoe was je vakantie? Nog leuke dingen gedaan?’ Twee onschuldige, ja, zelfs twee vriendelijke en belangstellende vragen. Op zich niets mis mee, als je het mij vraagt. Maar het zijn wel heel typerende vragen voor onze westerse cultuur. Menig bewoner van deze wereld kan zich niet voorstellen dat dat nu onze grootste zorg is. Of je nog iets leuks hebt gedaan. Zoveel mensen hebben hun handen vol aan de strijd voor een bestaan. Ze kunnen niet of nauwelijks rondkomen. Hebben geen werk. Worden onderdrukt of uitgebuit. Laatst was ik met wat jongeren uit de kerk in gesprek over het leven. Waar leven we voor? Eén van hen zei heel eerlijk dat als hij wat goede vrienden had en leuk werk het leven wel de moeite waard was. Als je maar een beetje leuk leven hebt dan is het goed. En veel mensen hebben het gevoel dat ze daar eigenlijk ook recht op hebben. We hebben recht op onze lol en onze pleziertjes. We hebben recht op onze vakanties. We hebben er recht op dat we op ons 65ste levensjaar mogen stoppen met werken. We hebben recht op de beste medische zorg. Ook als het gaat over de kerkdiensten horen we in ons kerkverband nogal eens de roep om leuke kerkdiensten. Nu kunnen daar best goede motieven achter zitten. Als ouders bijvoorbeeld merken dat ze hun kinderen nauwelijks mee kunnen krijgen naar de kerk, omdat ze het niet leuk vinden, dan kan ik een dergelijk verlangen best begrijpen en waarderen. Je wilt als ouders dat je kinderen zelf graag naar de kerk willen. Maar we kunnen ons afvragen hoe dat verlangen naar een leuk leven en leuke kerkdiensten zich verhoudt met wat onze Heer Jezus Christus ons voorhoudt in de tekst van vanmorgen. **[Hoe verhoudt zich?]** Want Hij zegt ‘gelukkig de treurenden, want zij zullen getroost worden’.

Ons tekstvers staat haaks op dat westerse levensgevoel. Een levensgevoel dat juist met verdriet en lijden zo slecht raad weet. Alles moet leuk zijn en mensen hebben recht op geluk. Vooral hun eigen geluk dan en het geluk van hen die hun lief zijn. Gelukkig de

treurende, zegt de Heer. Wie zijn dat? Over wat voor soort mensen spreekt de Heer nu? We moeten niet denken dat de Heer nu een nieuwe categorie mensen ‘gelukkig’ verklaard. Een categorie naast de mensen die bedelaars zijn van geest (vers 3) en de zachtmoedigen uit vers 5 en de mensen die hongeren en dorsten naar gerechtigheid en ga zo maar door. De gelukwensen uit de Bergrede moeten we als een eenheid zien. Want de ene eigenschap heeft verband met de andere. Ze maken allemaal deel uit van een geestelijk leven. Een leven met God. *[Geen aparte mensen]* Het treuren of rouwen waar ons vers over spreekt, is dus niet het gewone menselijke verdriet zoals alle mensen dat van tijd tot tijd kennen. We verliezen allemaal in dit leven van tijd tot tijd mensen of dingen die ons lief zijn en die we vreselijk missen. Zoals ik al bij de eerste zaligspreking heb gezegd gaat het niet om natuurlijke eigenschappen in de Bergrede. De Heer Jezus bedoelt dus niet te zeggen dat ieder mens die rouwt en treurt getroost zal worden. Het gaat hier om een specifiek verdriet. Een verdriet dat niet ieder mens kent.

Om welk verdriet of welke rouw gaat het dan? Het gaat om het verdriet over de ellende waarin onze wereld verkeert. Want hoe zit het ook al weer, jongens en meisjes? Was het de bedoeling van God toen Hij de wereld maakte dat wij elkaar pijn en verdriet zouden gaan doen? Dacht God: ‘Ik ga lekker mensen maken die elkaar pesten en andere nare dingen doen?’ Nee, hè? God houdt niet van gepest en getreiter. God vindt het ook vreselijk dat er zoveel mensen in deze wereld onderdrukt worden. Dat ze heel hard moeten werken en dan toch niet eens genoeg geld verdienen om eten en drinken te kopen. God vindt het vreselijk dat landen met elkaar in oorlog zijn. God vindt het verschrikkelijk dat aan het ene einde van de wereld mensen zich ziek eten en aan de andere kant mensen omkomen van de honger. Dat heeft God nooit zo gewild. God wil dat er liefde is op deze aarde. Op zijn aarde. *[Verdriet over pijn in schepping]*

Maar toch moeten we nog iets dieper graven. Want wat is de grootste ellende van onze wereld? Dat is toch dat de mensen hun God en Schepper niet willen eren. Dat mensen doen alsof ze niets met God te maken hebben. Dat ze zelfs doen alsof Hij helemaal niet bestaat. Dat ze doen alsof God niets over deze wereld en hun leven te zeggen heeft. Dat ze maar voor zichzelf leven en zichzelf op de eerste plaats zetten. Dat ze het leven dat ze van God hebben gekregen om Hem daarin te loven en te prijzen voor zichzelf gebruiken en de HERE onthouden waar Hij recht op heeft. En dat ze daar ook helemaal geen probleem mee hebben. Als ik het goed heb, wat kan mij de ellende van die ander

dan schelen? Ik ben het centrum van de wereld en ik moet aan mijn trekken komen. We zien een dergelijke manier van leven steeds sterker opkomen in onze westerse samenleving. Ik zeg niet dat alle mensen zo denken, gelukkig niet. Er zijn gelukkig mensen allerlei mensen die nog wel oog hebben voor hun medemens in nood. Die zich ook voor die medemens willen inzetten. Maar het valt niet te ontkennen dat steeds meer mensen in ons land aan God weinig boodschap hebben. Wat toch een verschrikkelijk kwaad is. Of niet? De goede God die de hemel en onze aarde heeft gemaakt wordt niet erkend in zijn goedheid, liefde en trouw. *[Boven alles om de zonden tegen God]*

Die onwil om voor God te leven die lijkt zonder gevolgen te blijven. Je kunt christen zijn. Je kunt ongelovig zijn. En de gelovige heeft niet perse een leven met minder moeite en pijn. Zo werkt het niet. Maar wat de ongelovige niet beseft of waar hij bewust zijn ogen voor sluit, is dat God het bederf van zijn schepping en de ontering van zijn Naam niet ongestraft laat gebeuren. Onze aarde ligt onder de vloek van God vanwege onze zonden. Dat moeten we heel goed beseffen. Onze aarde is vervloekt vanwege onze zonden. Dat de aarde onder een vloek ligt is ook duidelijk zichtbaar. Natuurrampen, de oorlogen, ongelukken, onrecht, het zijn allemaal tekenen van deze vloek. Met dergelijke gebeurtenissen wil de HERE ons wakker houden. Want anders zouden wij mensen nog sterker denken dat we God niet nodig hebben en dat het wel vanzelf goed komt met ons. Als de Heer Jezus het heeft over de instorting van de toren van Siloam in Jeruzalem, dan zegt Hij daarover dat God deze dingen laat gebeuren. De mensen die hierbij omkwamen waren niet slechter dan andere mensen. Maar deze dingen laat God gebeuren, zodat wij tot inkeer komen. Het is dus om de mensen erbij te bepalen dat we op een dag moeten sterven en voor de HERE moeten verschijnen. In Prediker 7:2 gaat het hier feitelijk ook over. Daar staat: 'Het is beter dat je naar een huis vol rouw gaat dan naar een huis vol feestrumoer, want in een huis vol rouw eindigt iedereen. Dat neme ieder mens zijn leven lang ter harte.' De Prediker wijst ons er dus ook op dat het voor ons van groot belang is dat we beseffen dat we op een dag zullen sterven. En dan niet in de zin, dus laten we maar feestvieren en de kop in het zand steken, zolang we nog leven. Maar in de zin dat we nadenken over ons leven met God en met onze naaste. *[Wie God negeert]*

Het is dus heel belangrijk dat wij beseffen dat deze aarde onder de vloek van God ligt. Dat deze aarde daarom ook op een dag zal vergaan. Hij zal door een verwoestend vuur vernietigd worden. Op een dag is het over en uit met deze wereld vanwege de toorn van

God over de zonde die wij in zijn wereld hebben gebracht. En hoe vinden we dat broeders en zusters? Dat wij door onze zonden Gods toorn en woede opwekken en dat God daarom deze aarde zal vernietigen? Raakt ons dat? Raakt het ons dat wij door onze zonden dit veroorzaakt hebben? Raakt het u dat u daar dus ook aan bijdraagt. Dat ook u soms Gods woede en toorn opwekt? Hebben we daar nog verdriet over? Hebben we er verdriet over dat God zo soms kwetsen door te doen of Hij er niet is? Raakt het ons dat Hij door zoveel mensen elke dag opnieuw op zijn hart wordt getrapt? Dat is het verdriet waar het in deze gelukwens om gaat. Het gaat dus om echt verdriet. Een gevoel in ons hart. Is dat gevoel er? Raakt het ons dat er voor deze wereld zoals wij die nu kennen geen toekomst is? Er hangt dus een grote schaduw over deze wereld. Jezus heeft gehuild over Jeruzalem. Over de toestand van de stad. Over het feit dat God er maar door zo weinig mensen oprecht werd gediend. Over het feit dat de stad binnen afzienbare tijd verwoest zou worden door de Romeinen en de inwoners zouden worden afgeslacht of op de vlucht zouden worden gejaagd. De schaduw van de dood ligt over deze wereld, zoals Zacharias de vader van Johannes de Doper dat in Lucas 1, 79 zegt. **[Hebben wij verdriet?]**

Nu zou iemand kunnen denken: 'Nou dat is ook een verschrikkelijk leven. Leven in besef van je zondigheid, in het besef dat er een vloek van God over de aarde en de mensheid ligt. Daar wordt je nu niet bepaald vrolijk van.' Op zich heeft zo iemand gelijk. Daar wordt je inderdaad niet vrolijk van. Dat is om te huilen zo triest. Maar toch zegt Jezus, dat je juist dan te feliciteren bent. Maar hoezo, valt iemand dan te feliciteren? Nou, hierom, omdat zulke mensen getroost zullen worden. Het feit dat de wereld onder een vloek ligt en op een dag door vuur vernietigd zal worden is dus niet het enige dat te zeggen valt. En zo is dat ook. Want al heel snel nadat de mens in zonden was gevallen en daardoor de schaduw van de dood over deze wereld viel, zocht God de mens op. Om de mens te laten weten dat niet alleen zijn vloek over de aarde ligt, maar dat Hij ondanks dat toch voor zijn aarde blijft zorgen. Hij laat weten dat in de duisternis zijn licht zal blijven schijnen. Hij blijft in zijn liefde betrokken bij de aarde. Hij zal ervoor blijven zorgen. Ja, Hij biedt zelfs een mogelijkheid om aan de vloek van God te ontsnappen. Ook al ben je een zondaar. Ook al heb je zelf God vele malen de rug toegekeerd en gedaan of Hij er niet was. Of Hij niet zag wat je deed. Of Hij niet hoorde wat je zei. Of Hij niet wist wat er in je hart leefde. **[Wie verdriet heeft]**

Ja, God bleef met zijn licht aanwezig in de wereld. En Hij heeft als het ware de grens gemarkeerd tussen licht en duisternis. De plaats waar je Hem kunt vinden en de plaats waar je Hij niet te vinden is. Dat plek waar het licht van God schijnt is gemarkeerd door het verbond dat God door de eeuwen heen met mensen heeft gesloten en ook telkens weer heeft vernieuwd. Wie naar God luistert, wie God gelooft, wie zijn woorden ter harte neemt, die mag weten dat hij wel deelt in de zonden, maar dat hij niet God vloek erover hoeft te dragen. Die lijdt nog wel onder de zonden en heeft er zelf deel aan, maar hij zal er niet aan onderdoor gaan. Hij doet God ook nog wel verdriet met zijn zonden, maar God zal hem niet verwerpen en uit zijn licht verdrijven. Het is helemaal niet zo moeilijk om dit te begrijpen, jongens en meisjes. Zou jij over de snelweg gaan wandelen? Nee, hè. En waarom niet? Omdat het daar levensgevaarlijk is. De kans dat je 's nachts een wandeling over de A15 overleeft is bijna nul. Zo is het ook bijna onmogelijk om je altijd maar zonder God te leven en dat toch te overleven. Wie daarop gokt is een dwaas. *[In een wereld]*

En waarom zou je daar gaan wandelen? Zo is het ook met God. Waarom zou je zonder God gaan leven? Ja, als je met God leeft, dan zie je de zonden van deze wereld en jezelf. Ja, dan ben je ervan bewust dat deze wereld gedoemd is om vernietigd te worden. Dat doet allemaal verdriet en pijn. Dan heb je ook te maken met schaamte over je eigen zonden en tekortkomingen. Ook dat valt niet mee om altijd toe te laten tot je hart. Soms voel je de neiging om je daarvoor af te sluiten. Want ja, je doet toch altijd weer zonden. Allemaal dingen waar iemand die zonder God leeft niet zoveel last van heeft. Al ontkomt hij natuurlijk ook niet aan de zonden en de ellende die dat met zich meebrengt. Ook hij zal zich op den duur wel eens schamen over zijn fouten. En als hij dat niet doet, dan heeft hij zich hart afgesloten en is hij ook niet te benijden. Want je kunt je hart niet aan de ene kant afsluiten voor pijn en schaamte en dan toch nog ware liefde en dankbaarheid voelen. Ook hij zal met de dood te maken krijgen. Ook zijn leven is vergankelijk. En dan heeft hij geen troost. Je bent te feliciteren als je treurt over de zonden, over de opstand tegen God, over pijn en verdriet dat mensen elkaar aandoen. Je bent te feliciteren als je treurt over mensen die niet met de HERE willen leven en Hem de rug toekeren. Want de HERE zal je troosten. Troosten met het feit dat zijn eigen Zoon je zonden op zich heeft genomen en je schuld heeft betaald. De HERE zal je troosten met de belofte dat Hij zal zorgen voor een nieuwe aarde. Een aarde waarop niets anders dan liefde

zal wonen. De HERE zal je troosten met de belofte dat wie in Hem gelooft, bij zijn sterven bij Hem in de hemel mag zijn en straks een plaats krijgt op de nieuwe aarde. *[Treur over het gebrek]*

Amen